

Sanace a rekultivace odkaliště K IV/C2 v Mydlovarech je dokončena v plném rozsahu | DIAMO2023 | Řešíme budoucnost areálů dolů na Karvinsku | Zvláštní ocenění hejtmana pro Palivový kombinát Ústí | Nová vrtná souprava bude hledat zlato | Modernizace systému likvidace chloru | Naučné stezky na území jezera Most | Sanace odkaliště K I – 3. etapa drenáže | Závod ODRA soustřeďuje důchodovou agendu bývalých horníků OKD

Sanace a rekultivace odkališť v Mydlovarech

Sanace a rekultivace odkaliště K IV/C2 v Mydlovarech je dokončena v plném rozsahu

Důležitého mezníku dosáhl koncem roku 2021 odštěpný závod Správa uranových ložisek (SUL) na lokalitě Mydlovary, kde společně s odštěpným závodem GEAM dokončil sanační a rekultivační práce na odkališti K IV/C2 v Mydlovarech v jižních Čechách. Práce probíhaly i na ostatních odkalištích v Mydlovarech a celkově přinesly definitivní dokončení sanačních vrstev na ploše téměř 8 ha.

Na odkalištích probíhají sanační a rekultivační práce od roku 1989. Všechna jsou postupně vyplňována těsnicími a výplňovými vrstvami s cílem snížit negativní dopad na životní prostředí a nově zreklamované plochy začlenit zpět do okolní krajiny. Odkaliště se nacházejí v různém stadiu rozpracovanosti a jejich sanace probíhá dle schváleného harmonogramu.

Definitivní dokončení rekultivovaných ploch zvládli vlastními silami pracovníci odštěpných závodů SUL a GEAM na odkališti K IV/C2, kdy dokončili plochu 2,61 ha a tím završili práce na tomto odkališti. Výrazného posunu se jim dále podařilo dosáhnout na odkališti K IV/E, kde překryli plochu

5,14 ha. Práce spočívaly v navázání a zapracování těsnicích vrstev do požadované mocnosti 0,4 m, k hutnění využili vibrační válec. Na této vrstvě pak následně provedli zkoušky propustnosti, geomechanických vlastností materiálu a v neposlední řadě ověřili mocnost požadované vrstvy, kterou uvádí projektová dokumentace. Dále navezli a zapracovali krycí vrstvu do mocnosti 0,7 m s hutněním pojezdem dozerů. Jako poslední položili vrstvu biomateriálu o mocnosti 0,3 m, kterou následně oseli travním semenem. Celkem bylo za rok 2021 do těchto dvou odkališť navezeno a zapracováno 55 tis. tun těsnicích materiálů, 143 tis. tun krycích materiálů,

29 tis. tun sanačních materiálů a bezmála 32 tis. tun biomateriálů.

Práce pokračovaly i na odkalištích K IV/R, K IV/E a K IV/C1Z s využitím externích firem a spočívaly v návozu a zapracování výplňových sanačních vrstev do požadovaných výšek dle projektové dokumentace. Celkově se na těchto odkalištích využilo cca 973 tis. tun sanačních materiálů.

Na odkališti K III se v roce 2021 výplňové vrstvy nepokládaly, na tomto odkališti byla zahájena investiční akce „Odvedení srážkových vod z plochy odkaliště K III“.

Celkem se na lokalitě Mydlovary nachází 221 ha odkalištních ploch, z toho bylo ke konci roku 2021 zreklamováno do finální podoby již 137,64 ha. K finální rekultivaci celé lokality zbývá ještě 83,36 ha odkalištních ploch.

Odkaliště jsou situována v jižních Čechách na Českbudějovicu a vznikla po činnosti úpravny uranových rud MAPE Mydlova-

ry, která byla provozována v letech 1962 až 1991. Zpracovávala se zde ruda z ložisek v západních Čechách, Okrouhlé Radouň, Příbrami, Dolní Rožínce i ze Stráže pod Ralskem s výrobní kapacitou 600 kt za rok. Přepřacováno bylo celkem 16,8 mil. t uranových rud,

vyrobeno 28,5 tis. t uranu a na odkaliště o celkové ploše postupně uloženo 35,8 mil. t úpravarenských kalů.

*Ondřej Vlasák
vedoucí střediska rekultivačních prací, o. z. SUL*

Detailní pohled na rekultivační práce

DIAMO2023

Projektové týmy pomáhají naplňovat vizi podniku

Jak už jsme na stránkách občasníku informovali, vize a strategie jsou zaměřené na to, aby se státní podnik stal moderním, respektovaným subjektem a atraktivním zaměstnavatelem. Stavíme především na posílení spolupráce mezi závody i jednotlivými úseky, ale i na důležitosti sjednocení a zefektivnění procesů, optimalizování a přizpůsobení organizačního uspořádání. Právě zlepšování vnitřních procesů mají na starosti tři projektové týmy: Lidské zdroje (HR), Controlling & Reporting (CR) a Informační technologie (IT). Tyto oblasti zastřešují všechny naše důležité činnosti a zároveň silně ovlivňují jejich kvalitu a v neposlední řadě určují potenciál našeho dalšího rozvoje. V uplynulém roce projektové týmy pracovaly na sestavení cílů a plánů a začaly rozpracovávat konkrétní úkoly.

Projektový tým Controlling & Reporting (CR) ve spolupráci s odborníky ze společnosti Deloitte Advisory definoval charakteristiky pro budoucí podobu controllingu a reportingu v podniku a rámcově sestavil projektový plán pro implementaci jednotlivých kroků. Dle potvrzení auditora je ucelený reporting v současnosti zaveden ve státním podniku již ve vybraných oblastech. Zejména v oblasti finančního řízení a vypořádání dotací svou úroveň odpovídá zákonným požadavkům, potřebám za-

kladatele a vybraným uživatelům v rámci podniku. Pro zlepšování controllingu v ostatních oblastech byly přednostně stanoveny oblasti: zadávání veřejných zakázek/nákupu a lidských zdrojů.

V rámci konzultačního interního auditu controllingu byl nastíněn možný budoucí přístup ke CR v podobě obecné metodiky pro implementaci CR v podniku. Navrženou metodiku schválilo vedení státního podniku a rozhodlo aplikovat ji primárně v oblastech nákupu a lidských zdrojů. Vzhledem k tomu, že HR tým už pracuje, tým CR se soustředí přednostně na nákup. Změně přístupu bylo nutné přizpůsobit i projektový tým. Novým garantem projektu je ředitel státního podniku Ludvík Kašpar, vedoucím týmů zůstává Milan Jindra a tým doplnili odborníci na oblast nákupu. Nově sestavený tým CR začal s pracemi na implementaci monitoringu v oblasti nakupování a postupně ověřoval a rozšiřoval navržené prioritní oblasti a ukazatele pro sledování oblasti nakupování.

Projektový tým Lidské zdroje (HR) pod vedením Michala Vytlačila se zaměřil na stanovení a zpracování opatření na eliminaci rizik v registru rizik, které byly stanoveny pro oblast HR. Na základě výsledků interního HR auditu se tým seznámil s harmonogramem realizace jednotlivých doporučení týkajících se především celkové strategie řízení HR oblasti ve státním podniku, sjednocení HR procesů, dokumentů a praxe napříč státním podnikem. Tým aktivně pracuje na přípravě dat pro tvorbu personálního plánu, jde hlavně o systematický sběr dat, nastavení rolí a odpovědností, aktualizací a kalibrace napříč všemi závody. Dále tým pracuje na revizi jednotlivých bodů pracovního řádu.

Na práci projektového týmu IT se zaměříme v některém z dalších vydání občasníku.

odbor komunikace

DIAMO na sociálních sítích!

Od srpna můžete sledovat dění v podniku na sociálních sítích. Naše zprávy najdete na Twitteru a pokud máte nebo si založíte svůj twitterový účet, můžete dostávat zprávy on-line automaticky.

Naše zprávy (tweety) s největším počtem lajků v prosinci a lednu:

- Dokončená oprava těžní věže Dolu Terezie
- Skotská firma Gravitricity na Dole Frenštát – mapuje místa pro gravitační úložiště energie
- Řešíme s hejtmanem a jeho týmem master plány, resp. budoucnost dolů na Karvinsku
- Novoroční přání
- Před rokem odjely z Ostravy poslední ropné kaly z lagun po chemičce Ostramo

twitter.com/DIAMO_tweetuje

Řešíme budoucnost areálů dolů na Karvinsku

Závod DARKOV pracuje nejen na útlumu a likvidaci dolů, ale také spolupracuje s Moravskoslezským krajem na budoucím rozvoji důlních areálů. Zpracované master plány se stanou základem pro přípravu projektů, které území ožijí a dají mu novou energii i smysl a pomohou tak transformaci regionu.

Na spolupráci při transformaci území po ukončení těžby černého uhlí se dohodl státní podnik DIAMO s Moravskoslezským krajem a jeho společností Moravskoslezské Investice a Development (MSID) už loni. Společný postup stvrdili v dubnu podpisem memoranda na Ministerstvu průmyslu a obchodu. V návaznosti na memorandum vznikly tzv. master plány neboli územní studie s vizí dalšího využití pro jednotlivé areály dolů na Karvinsku.

„Snažíme se napomoci dalšímu rozvoji území po hornické činnosti. Ten bude záviset na mnoha faktorech, především na úsilí všech, kteří se do procesu přeměny zapojí, ale také na finančních možnostech, případně schopnostech získat evropské dotace. Důležité je přistoupit k transformaci území koordinovaně, proto jsme nechali zpracovat master plány, podle kterých můžeme v dalším období společně postupovat,“ vysvětlil Josef Lazárek, ředitel odštěpného závodu DARKOV.

Po ukončení těžby je potřeba tyto lokality sanovat a zatraktivnit, přivést sem nové projekty a investory, ale také vrátit krajinu lidem, aby zde mohli jezdit nejen za prací, ale i za odpočinkem a třeba poznáváním hornické historie či zábavou. Moravskoslezský kraj chce přitom klást důraz na inovativní a zelené technologie. Státní podnik DIAMO vidí potenciál v metanu, ze které-

ho se dá vyrobit teplo a elektřina, ve zužitkování geotermální energie nebo využití volných ploch pro výstavbu fotovoltaických elektráren, případně dalších zařízení na podporu cirkulární ekonomiky. Všechny tyto záměry se odrazily v master plánech.

„Transformace důlních areálů dolů Lazy, ČSA a Darkov je zaměřená na lehký průmysl orientovaný na malé a střední firmy, ale i vývojová a inovativní centra nebo multifunkční areály. Záměry doplňuje nová koncepce řešení energetických zdrojů těchto areálů, jde zejména o využití obnovitelných zdrojů energie s bateriovým úložištěm a důlního metanu, do budoucna připadá v úvahu i bezemisní výroba vodíku nejen jako paliva pro automobily,“ popisuje Kamil Kaufman, vedoucí oddělení koncepce a rozvoje závodu DARKOV. Doprava materiálu by měla být řešena přednostně po železnici.

Například areál Dolu Lazy, který je v likvidačním procesu nejdále, by mohl být využitý znovu průmyslovým směrem ovšem s důrazem na ochranu životního prostředí a prvky moderní architektury. Počítá se zde s instalací fotovoltaiky a zařízení na zpracování druhotných surovin z odpadů, mohlo by tam však vzniknout i centrum výzkumu a vývoje pro problematiku cirkulární ekonomiky napojené na vysoké školy, umístěné u atraktivního elipsoidního náměstí s kolóná-

dou. Naproti tomu Důl ČSA zaujal památkáře a mohl by se stát kulturním a společenským centrem s patřičným dovybavením, včetně ubytovacích kapacit. Uvažuje se zde o vybudování Národního muzea hornictví s interaktivními expozicemi v centrální části s těžními věžemi. V části areálu se skladovacími plochami by mohlo vzniknout modulární podnikatelské centrum.

Pro Důl Darkov, kde sídlí ředitelství závodu, architekti navrhnou buď prodej a pronájem objektů podnikatelům a firmám nebo radikálnější variantu s rozsáhlými

demolicemi a následným vybudováním výzkumného a vývojového střediska pro biomedicínu, biotechnologie a robotiku s kongresovým sálem a vzdělávacím centrem, doplněným o sportovní centrum a anglický park, navazující na stávající golfové hřiště a obnovený zámecký park. Součástí master plánů jsou také lokality Doubrava sever a areál pomocného závodu Darkov, určené primárně pro bydlení a výstavbu nových rodinných domů.

Master plány odhadují i přínos pro region v podobě posílení hospodářského mixu o malé a střed-

ní podniky, kreativní průmysl, znalostní ekonomiku a ekologické bydlení. Předpokládá se vznik až 3 000 nových pracovních míst v průmyslu, vývoji a vědě. Důležitým prvkem bude maximální využití obnovitelných zdrojů energie a součástí všech areálů jsou velké zelené plochy, aleje a tzv. živé stěny, které budou využívat dešťovou vodu. Počítá se i s uplatněním stávajících vodních ploch. Historické dědictví bude zachováno především na Dole ČSA.

Ing. Bc. Jana Dronská, MBA
odbor komunikace

Vizualizace Dolu Lazy (zpracoval: Technoprojekt, a.s.)

Vizualizace Dolu ČSA (zpracoval: Technoprojekt, a.s.)

Zvláštní ocenění hejtmana pro Palivový kombinát Ústí

Biotechnologický systém čištění důlních vod z jámy MR1 v Mariánských Radčicích Palivového kombinátu Ústí (PKÚ) byl oceněn v soutěži Stavba Ústeckého kraje 2021 Zvláštní cenou hejtmana Ústeckého kraje a Cenou České komory autorizovaných inženýrů a techniků (ČKAIT). Autorem této stavby je společnost Terén Design, s.r.o.

Soutěž Stavba Ústeckého kraje vyhlásila v říjnu loňského roku již podeváté Okresní hospodářská komora v Litoměřicích. Zástitu nad soutěží převzal hejtman Ústeckého kraje Jan Schiller a odborné garancce se ujaly ČKAIT a Svaz podnikatelů ve stavebnictví v ČR. Cílem soutěže je představit široké odborné i laické veřejnosti nejlepší stavby realizované v uplynulém období. V 9. ročníku soutěže se posuzovaly stavby postavené na území Ústeckého kraje v letech 2019–2020.

Cílem oceněného systému je zajistit stabilní nízkonákladový způsob čištění důlních vod s využitím fyzikálně-chemických a biologických procesů, které se běžně vyskytují v přírodních mokřadních ekosystémech. PKÚ zajišťuje čerpání a čištění důlních vod v lokalitě Mariánských Radčic již od roku 2004 v rámci nutného odvodňování Mostecké pánve. Biotechnologický systém byl vybudován společností Eurovia CS ve spolupráci se společností Herkul. Jedná se o unikátní

Biotechnologický systém čištění důlních vod

řešení čerpání a čištění důlních vod, které se skládá ze sedmi nádrží – 6 je usazovacích a čistících a sedmá nádrž je stabilizační a dočišťovací. Stavba trvala více než rok a byla hrazena z programu určeného na odstraňování starých ekologických škod vzniklých před privatizací hnědoudelných těžebních společností v Ústeckém a Karlovarském kraji (tzv. 15 ekomiliard).

Biotechnologický systém čištění důlních vod nechal zrealizovat PKÚ na svém středisku Kohinoor v Mariánských Radčicích ještě jako samostatný státní podnik, který od 1. 1. 2022 přešel pod státní podnik DIAMO jako jeho odštěpný závod.

Ing. Hana Volfová, o. z. PKÚ

Nová vrtná souprava bude hledat zlato

Před koncem roku 2021 dorazila na středisko do Zlatých Hor dlouho očekávaná jádrová vrtná souprava Epiroc Diamec Smart 4, která započne 1. etapu vrtných průzkumů.

Vrtná souprava umožňuje jak konvenční vrtání, tak především vrtání systémem wire-line, který zajišťuje mnohem vyšší vrtný výkon. Souprava byla dodána s 300 metry vrtných tyčí pro vrtné průměry NQ (vnější průměr 75,7 mm a průměr jádra 47,6 mm) a BQ (vnější průměr 60 mm a průměr jádra 36,5 mm). Zároveň s vrtnou soupravou byl dodán inklinometr Devico DeviGyro, kterým bude měřena inklinometrie, neboli odklon, nových vrtů

a zároveň bude na vybraných historických vrtech z různých průzkumných etap ověřena původní inklinometrie.

Během února bude zahájen zácvik vrtné osádky při cvičném vrtání v ložisku, které bude vedeno podél existujících vrtů z předchozího vrtného průzkumu z 90. let. Tím bude zajištěn nejen zácvik osádky, ale především cenná data pro naše geology pro ověření v minulosti určené geologie a zároveň budou získána vrtná jádra umožňující verifikaci minulých analýz. V průběhu března bude postupně zahájena 1. etapa vrtného průzkumu v centrální části ložiska.

Ing. Ladislav Pašek, Ph.D.
vedoucí odboru hornictví, RSP

Nová jádrová vrtná souprava Epiroc

Modernizace systému likvidace chloru

Modernizovaná jednotka systému likvidace chloru

Dne 22. 12. 2021 vydal Stavební úřad MPO kolaudační souhlas s užíváním stavby vybudované v rámci investiční akce „Modernizace systému likvidace při úniku chloru“ v areálu odštěpného závodu TÚU.

Cílem modernizace je zvýšení bezpečnosti provozu prostřednictvím instalace výkonnější likvidační jednotky s kapacitou likvidace 3 t plynného chloru/hod. Nová technologie pro likvidaci odpadních plynů kontaminovaných nebo po-

tenciálně kontaminovaných chlorem je navržena jako technologie protiproudé absorpční kolony s max. kapacitou zpracování 3 000 Nm³/hod. vzdušiny s max. obsahem 3 t chloru ve vzdušině. Zjednodušeně lze tuto sofistikovanou technologii popsat principem, kdy do spodní části absorpční kolony je přiváděn čistý plyn (vzdušina s obsahem plynného chloru) a na horní část výplně kolony je pak distribuován absorpční roztok (roztok hydroxidu sodného o počáteční koncentraci 20 hm. %).

Využitý absorpční roztok je v případě havárie přečerpán pomocí čerpadel do nové jímky využitého absorpčního roztoku o objemu 300 m³.

Rámcově probíhala akce především v letech 2019–2020, kdy proběhly projekční práce pro zajištění dokumentace k vydání stavebního povolení a dokumentace pro provedení stavby nutné k výběrovému řízení k zajištění zhotovitele a k samotnému provedení stavby. Od začátku roku 2021 probíhala samotná realizace stavebních prací s plánovaným termínem dokončení investiční akce 15. 11. 2021, který se podařilo předáním stavby 5. 11. 2021 s předstihem naplnit.

Průběh výstavby nelze označit za bezproblémový, neboť se jedná o poměrně náročnou technologickou stavbu. Navíc inflace byla pro stavebnictví klíčovým tématem roku 2021. Ceny stavebních materiálů zdrazily v daném roku o desítky procent a promítaly se do rozpracovaných projektů a plánů. Podařilo se však cenu víceprací udržet na 7 % původně vysoutěžené ceny a to je u takového typu projektu velmi dobrý výsledek.

Je vhodné vyjádřit poděkování všem členům projektového týmu, který vznikl napříč celým o. z. TÚU a postaral se o realizaci celé akce. Jmenovitě jde o p. Šámalu, Ing. Mothejzika, Ing. Novotného, Ing. Noska, Ing. Týkala, p. Sichrovského, p. Timu, p. Zemana a také náměstka Ing. Pillmanna, který se řízení akce aktivně účastnil.

Ing. Aleš Novák
oddělení investic a správy majetku, o. z. TÚU

Naučné stezky na území jezera Most

Informační tabule podél stezky

Okolo jezera Most, které představuje rozsáhlou rekultivaci po těžební činnosti ve správě odštěpného závodu PKÚ, vyrostla nová naučná stezka.

První naučná stezka na území jezera Most byla vybudována v roce 2009, tedy v době, kdy probíhalo napouštění jezera Most a zájem o tuto lokalitu rostl. Trasa této naučné stezky měří přibližně 2,5 km a je tvořena 5 informačními tabulemi. Začíná u areálu Kostelního hřbitova, situovaného v sousedství přesunutého kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě, a pokračuje přes jižní svahy jezera Most až k napouštěcímu objektu jezera.

Tematicky byla tato naučná stezka zaměřena na základní informace o nově vznikající lokalitě, tedy především o jezeře.

Jelikož se území jezera Most neustále vyvíjí a mění, ve spolupráci se Střediskem volného času Most a společností Sev.en Energy vybu- doval PKÚ na konci roku 2021 novou naučnou stezku s informačními tabulemi, jejíž první část vede po obvodové komunikaci kolem jezera Most a měří 8,6 km. Celkem čítá 9 informačních tabulí, které jsou od sebe umístěny ve vzdálenosti jednoho kilometru a zároveň tak slouží jako tzv. kilometrovníky pro lepší orientaci v této oblasti. Naučná stezka informuje o nejzají-

mavějších místech na území jezera Most, ale zároveň obsahuje také zábavné hry pro děti a pomocí QR kódů propojení s virtuální realitou.

Druhá část této naučné stezky prochází oblastí lesnický rekultivované Střimické výsypky a částečně kopíruje cyklotrasu č. 3113 vedoucí z Mostu do Braňan. Zde najdeme 6 informačních tabulí zaměřených na těžbu surovin, další vodní plochy v okolí vzniklé po těžbě a informace o zajímavých místech v Mostě a v Ústeckém kraji.

Ing. Hana Volfová
tiskové oddělení, o. z. PKÚ

Sanace odkaliště K I – 3. etapa drenáže

Na odštěpném závodě GEAM v Dolní Rožince probíhá již více než deset let sanace odkaliště K I. Obecným cílem prováděných sanačních prací je izolace materiálů s obsahem přírodních radionuklidů uložených do odkaliště od okolního životního prostředí. Cílem sanace odkaliště K I je zabránit dotaci odkaliště cizími vodami, tedy vodami ze srážek spadlých na plochu odkaliště a vod z oblastí mimo odkaliště.

Součástí sanace je obnova patního drenážního systému, který svádí průsaky tělesem hráze do čerpací stanice pod hlavní hrází, odkud se vody čerpají zpět do odkaliště nebo do technologie čištění vod. Obnova drenáží je rozdělena do několika etap, které vždy předcházejí vlastnímu zatěsnění svahů odkaliště. První a druhá etapa drenáže jsou již dokončeny.

Třetí etapa drenáže je situována na jihozápadní a západní straně odkaliště. Nové drenáže dle možnosti kopírují skalní podloží a jsou výškově provedeny min. 0,5 m pod niveletou stávající drenáže. Tím je zajištěno, že v případě zhroucení původní drenáže bude její funkce bezpečně převzata drenáží budovanou.

V červnu roku 2017 byl proveden inženýrsko-geologický vrtný průzkum v ose navrhované drenáže. Jeho cílem bylo zjištění mocnosti pokryvných útvarů a navážky haldiviny, včetně hloubky a těžitelnosti skalního podloží.

V září roku 2018 vypracovala firma INTERPROJEKT ODPADY, s.r.o., projektovou dokumentaci pro provedení stavby.

V roce 2019 byla zahájena vlastní výstavba. Celková délka trasy dre-

náže je 776 m a hloubka drenáže se pohybuje od 3 do 5,5 m. Proto je výkop prováděn v záporovém pažení, které zabezpečí stabilitu svahu před zhroucením a potažmo také bezpečnost pracovníků.

Výkopové práce probíhají po jednotlivých navazujících úsecích. Po uložení potrubí drenáže do zapažené výkopové rýhy je zásyp prováděn postupně po vrstvách s hutněním. Celý systém záporového pažení musí být trvale ponechán. Pracovní úseky smí být rozpracovány v maximální délce 10–15 m. Navržené pažení s rozpěrami plní funkci BOZP ve výkopu a zároveň statické zajištění paty svahu odkaliště K I s trvalou účinností proti lokálním i plošným sesuvům svahu odkaliště.

Drenážní potrubí mají vysokou odolnost vůči abrazi a lze je bez obav použít pro trasy, ve kterých dochází k vysokým průtokovým rychlostem a kde je enormní výskyt tuhých splavenin. Potrubí může odvádět vody z chemických provozů, je netečné vůči alifatickým uhlovodíkům a odolává téměř všem chemickým roztokům do teploty 60 °C, v rozsahu pH 1,2–14.

Šachty jsou betonové prefabrikované. Dna šachet jsou vyložena če-

dičem a navržena jako prefabrikát, na dno jsou osazeny rovné skruže a přechodový kónus, na který je osazen kruhový plastový (kompozitní) poklop. Všechny šachtové prefabrikáty jsou s žebříkovými, povrchově ochráněnými a při výrobě zabudovanými stupadly. Prefabrikáty jsou provedeny ze síranu vzdorného betonu XA3. Mezi šachtovými dílci jsou uložena pryžová těsnění.

Do konce roku 2021 bylo provedeno cca 250 m drenáže. V průběhu výstavby byla na návrh technického dozoru provedena revize projektové dokumentace. Tím došlo ke snížení počtu křížení s vysokonapětovým podzemním vedením mezi fotovoltaickými elektrárnami, které na odkališti provozují externí firmy, ze dvou na jedno. Dále došlo v souběhu k oddálení původní trasy od kabelů a tím k zabezpečení před poškozením při vrtných pracích. Křížení s kabely a souběh je již proveden a došlo jen ke krátkodobé odstávce fotovoltaických elektráren při křížení jejich propojení.

Celý inženýrsko-geologický průzkum, vrtné práce, osazení zápor, výdřevu pažení, pokládku drenážního potrubí, výkopy a zásypy provádí o. z. GEAM vlastními kapacitami v jednosměnném provozu. ■

Ing. Jaromír Špaček, vedoucí oddělení investic, o. z. GEAM

Úsek obnoveného patního drenážního systému v záporovém pažení před dokončením zásypu

Závod ODRA soustřeďuje důchodovou agendu bývalých horníků OKD

Možná vám ještě zůstal v paměti článek z listopadu 2016 „Spisy ostravských dolů změní svůj domov“ pojednávající o přípravě převozu spisové dokumentace z ostravské části Mariánské Hory do nově zrekonstruovaných prostor v areálu Jeremenko v Ostravě-Vítkovicích. Článek začínal těmito slovy: „Odštěpný závod ODRA se připravuje na velkou logistickou operaci. Miliony spisů, uložených v areálu Šverma v objektu obecně známém jako „spisovna OKD“, se budou stěhovat. Pro část z nich to bude už počtvrté.“ Ano, počtvrté, ale ne naposledy.

Po zdařilém přestěhování dokumentů, představeném v občasníku DIAMO o rok později pod názvem „Závod ODRA přestěhoval miliony spisů ostravských dolů“, přišel čas „zprůjemnit“ a zjednodušit práci s písemnostmi. Většinu spisů uložených v regálech a skřínkách již v té době tvořily osobní karty a mzdové listy bývalých horníků. Ty obsahují údaje potřebné pro zpracování evidenčních listů důchodového pojištění. Evidenční listy se zpracovávají buď na žádost poživatelů – fyzických osob, anebo, a to převážně, na žádost správ sociálního zabezpečení. Nehledě na složitost vyplňování evidenčního listu bylo už pouhé vyhledání konkrétního dokladu obtížné. Neexistovala žádná evidence, spisy byly seřazeny někdy abecedně, jindy podle osobních čísel, šachet, nebo roků. Některé byly nesprávně zařazeny podle abecedy (například podle výslovnosti – Schindler jako Šindler, Böhm jako Bém a podobně), jiné zcela chaoticky. Takové dokumenty vlastně ani nešlo vyhledat. S pomocí studentů –

brigádníků se podařilo do databázových souborů zaevidovat na 260 000 osobních karet a následně opravit chyby v zařazení. V současné době už k dohledání dokladů stačí rodné číslo. Informace, zda jsou spisy dotyčné osoby k dispozici, je známá ihned, vyhledání spisu je rychlé a jednoduché.

Netrvalo však dlouho a přišla další výzva. Brzy po vzniku odštěpného závodu DARKOV se objevily návrhy soustředit agendu sociálního zabezpečení horníků všech dolů ostravsko-karvinského revíru do jednoho místa. Jak už bylo uvedeno v dříve zmiňovaných článcích, doklady pocházející z ostravských šachet byly během útlu dolů v 80. letech postupně převáženy do areálu Dolu Šverma a následně přestěhovány do haly centrální spisovny areálu Jeremenko. Z tohoto důvodu bylo rozhodnuto, že právě sem bude převezena i obdobná agenda karvinských dolů. Takovému postupu svědčila i skutečnost, že v o. z. ODRA již pracuje útvar, který tuto agendu zpracovává.

Vlastnímu stěhování předcházela náročná úprava uspořádání regálů a zásuvkových skříněk ve spisovně na Jeremenku. Jejich rozmístění bylo poměrně velkorysé, prostorná hala se 720 m² plochy a 7 m výšky to pro dokumentaci osmi ostravských šachet pohodlně umožňovala. S objemnou agendou karvinských dolů se však v té době nepočítalo. Začalo přeměňování uliček mezi regály na centimetry tak, aby splňovaly předepsané požadavky, a počítání archivních krabic a registratur k docílení co nejefektivnějšího uložení. Stávající rozmístění bylo následně prostorově a ergonomicky upraveno, až bylo uspořádáno více jak 200 m² pro nové registrační skříně s osobními kartami a regály k uložení mzdových listů. Ani to však nestačilo. Dokumentaci jiného zaměření (výpočty zásob, technické studie, projekty a podobně) bylo potřeba odvézt jinam. Kam? Naštěstí jsme dosud objekt „spisovny OKD“ neprodali – dokumenty pojedou zpátky na Švermu.

Vlastní činnosti spojené se stěhováním písemností byly zahájeny v březnu 2021 a probíhaly souběžně v několika oblastech. Bylo nutné zadat výpočty nosnosti konstrukcí a zpracování projektové dokumentace, posoudit protipožární zajištění, provést stavební úpravy, pořídit a rozmístit další regály a skřínky. Nově připravené prostory pro ulo-

Nakládání skříněk s osobními kartami na Dole ČSA

žení dokumentů byly podle zpracovaného harmonogramu zaplňovány naváženými spisy postupně z dolů Lazy, Dukla, František a Doubrava. Nejvíce práce bylo se mzdovými listy. Ručně přeložit téměř půl milionu mzdových listů z formátu A3 do formátu A4 k založení do standardizovaných krabic formátu A4 by bylo nad naše síly, proto jsme opět zavolali na pomoc prázdninové brigádníky.

V mezidobí byly z prostor přilehlých k hale spisovny vyklizeny drátěné kóje s příručními registraturami odborných útvarů. Dokumenty byly přemístěny do nově přepažených místností o dvě patra výše. Po odstranění přepážek z pletiva, srovnání nerovností podlahy a vymalování stěn vznikla nová ucelená plocha 12 × 24 metrů pro písemnosti z Dolu Karviná

(dříve ČSA). Ty už máme kompletně převezeny a jejich ukládání právě probíhá. Jde o přibližně 80 tisíc osobních karet a 870 tisíc mzdových listů. Brzy uvidíme, kolik volného místa zůstane. Budeme ho ještě potřebovat...

V rámci uzavření smlouvy o koupi části závodu mezi OKD, a.s., a DIAMO, s. p., byla odštěpnému závodu ODRA svěřena, kromě agendy důchodového zabezpečení bývalých horníků karvinských dolů, i další oblast „nakládání s dokumenty“. K 1. dubnu 2021 o. z. ODRA převzal akreditovaný Archiv OKD s uloženými archiváliemi převážně ve vlastnictví Zemského archivu v Opavě. Ale o tom až někdy příště. ■

*Dagmar Sluková
a Ing. Lubor Veselý, o. z. ODRA*